

KONFERENCIJA

“EUROPOS PARTNERIŲ SUSITARIMAS DĖL EKONOMIKOS SKAITMENINIMO – O KAIP LIETUVOJE?”

Konferencijos data: 2023 m. birželio 27 d.

Vieta: LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, A.Vivulsko g. 13, 201 salė

Moderuoja: LPPARA atstovas

Tema ir kontekstas: 2020 m. birželio mėn. Europos socialiniai partneriai pasirašė pamatinį (*ang. framework*) susitarimą kaip partnerystės būdu įgyvendinti skaitmeninę ekonomikos transformaciją, išvengiant darbuotojų ir darbdavių konfliktų šiame procese. Susitarime apibrėžiama:

- Partnerystės procesas.
- Skaitmeninių įgūdžių tobulinimas ir užimtumo apsauga.
- Darbas nuotoliniu būdu – prisijungimas ir atsijungimas.
- Dirbtinis intelektas ir garantija, kad laikomasi principo “Žmogus kontroliuoja”.
- Pagarba žmogaus orumui ir jo darbo stebėjimas.

Skaityti plačiau:

[Europos socialinių partnerių pamatinis susitarimas dėl skaitmeninės transformacijos](#)

Lietuvoje neturime autonominių socialinių partnerių susitarimų patirties. Darbdavių ir darbuotojų santykiai reglamentuojami teisės aktais (kurių svarbiausias yra Darbo kodeksas), pvz. nuotolinio darbo galimybė. Yra galimybė bent dalį reglamentuojančių nuostatų perkelti į kolektyvines sutartis – šakos ar įmonių. Dalis Susitarime apibrėžtų nuostatų yra reglamentuojamos vidiniais įmonių teisės aktais. Susitarimas nėra vienintelis dokumentas, kuriame nubrėžiamos ekonomikos skaitmenizavimo proceso gairės. Europos Komisija naujais komunikatais pabrėžia ypatingą darbuotojų skaitmeninių įgūdžių tobulinimo svarbą, skiriant lėšas (pvz. RRF fondai – Naujos kartos Lietuva) įpareigoja didelę jų dalį nukreipti būtent šių įgūdžių didinimui. Priimamos ir susijusios su šia veikla reglamentuojančios Direktyvos, pvz. “Nuotolinis ir teledarbas”. 2023 m. balandžio 18 d. Europos Komisija publikavo dvi Rekomendacijas apie skaitmeninius įgūdžius ir švietimą:

- [Proposal for a Council Recommendation on improving the provision of digital skills in education and training](#); and
- [Proposal for a Council Recommendation on the key enabling factors for successful digital education and training](#).

Lietuvos socialiniai partneriai taip pat naudojami Europinių programų socialiniams partneriams teikiamomis galimybėmis gilinti savo žinias. Kaip pavyzdys, LDK ir “Solidarumas” vykdo mokymų projektą tema “Darbas nuotoliniu būdu – prisijungimas ir atsijungimas”.

Matome, kad didesnė dalis socialinių partnerių – Trišalės tarybos narių vienaip ar kitaip susijusi su veiklomis, kurios įvardintos Europinių socialinių partnerių Skaitmeninio Susitarime. Todėl Trišalėje taryboje esančių narių konferencija būtų savalaikis ir tinkamas būdas įsivertinti situaciją Lietuvoje, nustatyti veiklos gaires. Pranešėjais kviečiami būti ir diskusijose dalyvauti ne

tik socialinių partnerių atstovai, bet ir Infobalto, EIMINO Žmogiškų išteklių skyriaus, Darbo ginčių komisijos nariai, patirtimi dalinsis ir veiklos skaitmeninimo kelių nuėjusių įmonių atstovai.

Konferencijos organizatoriai: Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija (SMEUnited narys), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kitos Europinių Sutarties signatarų organizacijos Lietuvos nariams: Lietuvos pramoninkų konfederacija, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija.

Apie projektą “Digisoc”: Pamatiniai Europinių socialinių partnerių susitarimai yra įprasta praktika, tačiau Lietuvoje tokio pobūdžio susitarimų tarp socialinių partnerių neturime. Skaitmeninimo susitarimas yra Europos socialinių partnerių derybų rezultatas. O atsižvelgiant į ES Sutarties 155 straipsnį savarankiškas pamatinis susitarimas įpareigoja signatarų narius Lietuvoje įgyvendinti Susitarime numatytas priemones nacionaliniu, sektoriniu ir įmonių lygmenimis pagal Lietuvai būdingas procedūras ir praktiką. Numatyta, kad priemonės turi būti įgyvendintos per tris metus, ir Lietuvos socialiniai partneriai apie šio susitarimo įgyvendinimą praneš specialiai įkurtam Socialinio dialogo komitetui. Turimos patirties įvertinimui Europos Komisija pagal programą SOCPL-2021-SOC-DIALOD-01 finansuoja projektą “Digisoc”, kurio dalyviai yra pati SMEUnited ir 7 šios organizacijos nariai iš skirtingų valstybių, tame tarpe ir LPPARA. Konferencija yra patogiausias būdas susitikti organizacijoms, Trišalės tarybos nariams įvertinti Susitarimo nuostatų žinomumą Lietuvoje, aktualumą, nuveiktus ir būsimus darbus Susitarimo priemonių srityje.

PROGRAMA

9.30 – 10.00 Dalyvių registracija, pasitikimo kava

10.00 – 10.20 Konferencijos atidarymas: moderatoriaus įvadas į svarstomą temą

Kas yra Europiniai socialinių partnerių pamatiniai susitarimai. Kas yra pamatinis susitarimas dėl skaitmeninimo. Skaitmeninimo susitarimo pagrindiniai teiginiai. Vykdyto kontrolė

10.20 – 10.30 Įžanginiai žodžiai

Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos prezidentas **Sigitas Gailiūnas**

Skaitmeninimas Lietuvos pramonėje, sėkmingo socialinio dialogo kaip gamybos efektyvumo užtikrinimo veiksnio svarba

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo viceministras **Martynas Šiurkus**

Partnerių dvišalis dialogas Trišalėje taryboje – ar bus Lietuvoje pamatiniai susitarimai? Kokie Skaitmeninimo susitarimo procesai jau reglamentuojami Lietuvos teisės aktais. Ar partnerių susitarimai gali pakeisti valstybės reglamentavimą

I Sesija

10.30 – 11.30 Skaitmeniniai įgūdžiai ir ekonomikos skaitmenizavimas, Dirbtinio intelekto (DI) vaidmuo

Sumanios specializacijos kryptys, Skaitmeninių įgūdžių tobulinimas gamybos efektyvumui ir užimtumo apsaugai. Kvietimai SVV įmonėms tobulinti įgūdžius, ŠMSM kuriamos individualios asmenų mokymo paskyros

Osvaldas Šmitas, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Talentų politikos grupės vadovas

Dirbtinis intelektas, jo vieta ekonomikos skaitmenizavimo procese. Kokius sprendimus priims DI, ką kontroliuos žmogus. Kibernetinis saugumas kaip ateities iššūkis

Virgilijus Dirma, Asociacijos INFOBALT direktorius

Klausimai, atsakymai, pasisakymai

II Sesija

11.30 – 12.30 Darbas nuotoliniu būdu – prisijungimas ir atsijungimas

Lietuvos įmonės atvejis. Kokie buvome anksčiau, kokie esame dabar. Ar skaitmeninė transformacija padidino efektyvumą? Ar buvo užtikrinta užimtumo apsauga?

“Žalgirio” organizacija, Personalo vadovė Irma Bandzevičiūtė - Stankuvienė “Kaip (ne)lengva skaitmenizuotis: “Žalgirio” organizacijos patirtis”

Prisijungimas ir atsijungimas – Europinė samprata ir situacija Lietuvoje

Diskusijos dalyviai: Europos Komisijos finansuojamo tarptautinio mokymų projekto dalyviai – Lietuvos darbdavių konfederacija (Aurelija Maldutytė) ir profesinių sąjungų susivienijimas “Solidarumas” (Ričardas Garuolis). LPK, Investor’s forum ir LVK atstovai

Klausimai, atsakymai, pasisakymai

III Sesija

12.30 – 13.30 Pagarba žmogaus orumui ir jo darbo stebėjimas

Darbo ginčai Kauno regiono įmonėse – koks yra status quo. Ar nuotolinis darbas ir jo sąlygoti santykiai tarp darbdavio ir darbuotojų gali kelti diskomfortą ir įtampą įmonėse? Įmonių problemos skaitmeninimo kelyje

Kauno regiono Darbo ginčų komisijos narė, VšĮ “Personalo praktikų paslaugos” vadovė Eglė Makselytė

Darbuotojų požiūris į skaitmeninimą įmonėse, nuotolinio darbo keliamos problemos: gera ir bloga patirtis. Ar galima geriau reglamentuoti nuotolinio darbo laiką (teisę atsijungti).

Diskusijos dalyviai: Lietuvos profesinių sąjungų organizacijų – LPS “Solidarumas”, Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos, LPSK atstovai

Klausimai, atsakymai, pasisakymai

IV Baigiamoji dalis

13.30 – 14.00 Apibendrinimai prie kavos puodelio. Kokią žinią apie Skaitmenizavimo susitarimą perduosime Trišalei tarybai.

14.00 – 14.15 Seminaro ir diskusijų rezultatų pristatymas Trišalei tarybai